

Dünya demir ve çelik istihlâkine bir bakış

Memleketimizde demir sanayiinin kurulması arifesinde "Montanistische Rundschau,, mecmuasında Dr. Karl Uhlig tarafından yazılan bir yazıyı hülâsalandırıyoruz:

"Bir memleketteki demir ve çelik sarfiyatı, o memleketin tekâmül ve inkişafı hakkında doğru bir fikir edinmek için tetkike değer hususatının başında gelir. Muhtelif memleketlerde nüfus başına isabet eden demir ve çelik sarfı miktarlarının mukayesesı, o memleketlerin ilerlemeleri, medeniyet merhaleleri, umumî istihsal ve nakil vasıtalarının yeni tesisleri hakkında bize esaslı fikirler verir. Bu mukayese yapıldıkça, her hangi bir sebeple geri kalmış bazı memleketlerin atmakta oldukları devadımları ve bazı müterakkî memleketlerin de sınaî bir inkıraz itlakına müstahak olacak gevşeklikleri göze çarpar,,.

Şurasını da ehemmiyetle kaydetmek gerktir ki, bir memlekette çelik ve demir istihlâkinin artışı mutlaka o memleketin silahlanmaya hız verişine delalet etmez; silâhlanma için bütün memleketlerin sarfetmiş olduğu demir ve çelik miktarı, dünya demir ve çelik istihlâki içinde pek cüz'î bir yekûn tutar:

Meselâ, son 20 yıl içinde dünya harp filoları imaline harcanan çelik miktarı, ancak 5 milyon ton kadardır, ki yalnız 1936 Nisanındaki çelik istihsalinin yarısını bile aşmamak' tadır.

Sade, üç dört aylık dünya çelik istihsalı, bütün memleketlerin istedikleri gibi silâhlanmalarına serfedilecek çeliği tedarike kâfidir.

Bir memleketteki demir ve çelik sarfiyatı, her şeyden ziyade, o memleketin demiryol ve rayları, köprü ve bina inşaatı, muhtelif fabrika ve imalâthane tesisatına istinat edebilir.

1935 yılında, nüfus başına çelik ve demir sarfiyatı mukayesesinde' 255 kg. ile Birleşik Amerika Devletleri birinciliği almıştır. Amerika dan sonra Avrupanın evvelden yaptığı inkişafı devam ettirmeye uğraşan dört büyük hükümet gelmektedir: Almanyada 209 kg.. İngilterede 204 kg. Belçikada 200 kg. ve İsveçde 198 kg. Fransadaki nüfus başına demir çelik sarfiyatı ancak 102 kg. dir; Sovyetler Birliğinde 76 kg. Çekoslovakya da 62 kg.

Bundan bir sene evel ise bu adetler İngilterede 176 kg. Almanyada 165 kg; Fransada 136 kg; Sovyetler Birliğinde 61 kg; Çekoslovakya da 50 kg.

Bir memleketin bu iki rakamı arasındaki fark, o memleketin geçen bir sene içindeki umumî inkişafı ile muvazi bir tahavvülün eseri dir.

Yer yüzündeki bütün değişmelere rağmen inkişaf ve terakkilerine gittikçe artmaya azmetmiş bir hızla devam etmek azminde olan genç memleketlerde ve genç rejimlerde nüfus başına demir ve çelik sarfiyatının artışı, en yüksek sarfiyat senesi olan 1929 dekinden de öteye geçmekte devam etmiş, meselâ Japonya ve Sovyetler birliğinde bir kaç misline çıkmıştır. Bir çok memleketlerin garp medeniyeti çevresinde dahil olarak inkişaf yolunu tutmaları yer yüzündeki demir ve çelik sarfiyatını gittikçe artırmaya amil olacaktır.